

MOJCA KUMIN HORVAT

PREKMURSKO NAREČJE V GOVORIH RADGONSKEGA
KOTA V AVSTRIJI

COBISS: 1.01

[HTTPS://DOI.ORG/10.3986/JZ.30.2.09](https://doi.org/10.3986/JZ.30.2.09)

V prispevku je predstavljeno novo narečno gradivo, zbrano v petih krajih Radgonskega kota v Avstriji. Predstavljene so naglasne in glasoslovne značilnosti obravnavanih krajevni govori, ki so obenem primerjane z referenčnimi govori prekmurskega, slovenskogoriškega in prleškega narečja. Na podlagi opredeljujočih jezikovnih (glasoslovnih) lastnosti se govori krajev Žetinci – Sicheldorf, Dedonci – Dedenitz, Gorica – Goritz bei Radkersburg, Zenkovci – Zelting in Potrna – Laafeld uvrščajo v prekmursko narečje panonske narečne skupine, vendar pa so na soglasniški in oblikoslovni ravni prisotne tudi slovenskogoriške in prleške narečne značilnosti.

Ključne besede: slovenska narečja, panonska narečna skupina, dialektologija, jezikovna meja, *Slovenski lingvistični atlas*

The Slovenian Prekmurje Dialect in the Bad Radkersburg Corner in Austria

This article discusses new dialect material collected in five villages of the Bad Radkersburg Corner in Austria. It presents the accentual and phonological characteristics of the local dialects studied, which it also compares to the reference microdialects of the Prekmurje, Slovenian Hills (Sl. *Slovenske gorice*), and Prelekija dialects. Based on their defining linguistic (phonological) characteristics, the local dialects of Sicheldorf, Dedenitz, Goritz bei Radkersburg, Zelting, and Laafeld belong to the Prekmurje dialect of the Pannonian dialect group, even though their consonant inventories and morphological systems also contain characteristics of the Slovenian Hills and Prelekija dialects.

Keywords: Slovenian dialects, Pannonian dialect group, dialectology, linguistic border, *Slovenian Linguistic Atlas*

Mojca Kumin Horvat ■ ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, Ljubljana ■ mojca.horvat@zrc-sazu.si ■ <https://orcid.org/0000-0002-3235-4909>

Prispevek je nastal v okviru projekta Raziskave ogroženih narečij v slovenskem jezikovnem prostoru (Radgonski kot, Gradiščanska, Hum na Sutli z okolico, Dubravica z okolico) (V6-2109, 1. 10. 2021 – 31. 8. 2024), ki ga sofinancirata Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije in Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu (<https://isjfr.zrc-sazu.si/sl/programi-in-projekti/raziskave-ogrozenih-narecij-v-slovenskem-jezikovnem-prostoru-radgonski-kot>), projekta i-SLA – Interaktivni atlas slovenskih narečij (L6-2628, 1. 9. 2020 – 31. 8. 2024, ARRS in SAZU, <https://isjfr.zrc-sazu.si/sl/programi-in-projekti/i-sla-interaktivni-atlas-slovenskih-narecij>) in programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju* (P6-0038).

1 UVOD

V mrežo krajev za *Slovenski lingvistični atlas* območje Radgonskega kota na avstrijskem Štajerskem do leta 2016 ni bilo vključeno, čeprav je to na Logar-Riglerjevi Karti slovenskih narečij (1983) obarvano kot prekmursko narečje panonske narečne skupine in čeprav je bil že leta 1988 kraj Žetinci – Sieldorf raziskan na podlagi vprašalnice za *Slovenski lingvistični atlas* (Zorko 1988; 1989).

Na tem območju so tako bile potrebne nove terenske raziskave, na podlagi katerih smo ugotavljali ohranjenost in podobo slovenskih narečnih govorov. Za to območje je namreč (zlasti v avstrijski literaturi) dolgo veljalo prepričanje, da slovenskih govorcev tam ni več (prim. Križman 1997b: 146), kljub temu pa so nekatere (sociolingvistične) raziskave opozarjale na kontinuirani obstoj narečne slovenščine v tem prostoru (Križman 1989; 1997; 2006; 2007; 2008; Haberl-Zemljič 2012; Zorko 1989; 1994; 2009). Iz dialektološke literature je bila doslej natančno znana naglasna in glasovna podoba le enega izmed govorov Radgonskega kota, tj. kraja Žetinci – Sieldorf, medtem ko govori ostalih omenjenih štirih krajev z dialektološkega vidika doslej še niso bili osvetljeni.

Terensko zbiranje gradiva je potekalo na podlagi ciljno pripravljene leksično-fonetične vprašalnice,¹ ki je vsebovala 248 vprašanj, uvrščenih v tematske sklope. Vprašalnica je bila sestavljena s ciljem ugotavljanja razlikovalnih fonetičnih lastnosti posameznih krajevnih govorov, zato so bile vanjo vključene besede, na podlagi katerih je bilo mogoče ugotavljati odraze tistih issln. glasov, za katere smo predvidevali, da so ključni pri uvrščanju govorov Radgonskega kota v ustrezno narečje.

2 OBMOČJE OBRAVNAVE

Zbiranje narečnega gradiva je potekalo v petih krajih, ki se združujejo v območje, imenovano Radgonski kot. To so kraji, za katere smo na podlagi literature izvedeli, da tam živijo govorniki slovenskega narečja, in sicer: Žetinci – Sieldorf, Dedonci – Dedenitz, Gorica – Goritz bei Radkersburg, Zenkovci – Zelting in Potrna – Laafeld. Skupaj s še štirimi naselji (tj. Altneudörfel, Hummersdorf, Pfarrsdorf in Pridahof) ti kraji upravno spadajo v občino Radkersburg Umgebung. Terenske raziskave so sicer potekale v celotni občini, vendar pa v štirih naseljih, tj. v krajih Altneudörfel, Hummersdorf, Pfarrsdorf in Pridahof, govorcev slovenskega narečja nismo našli. Kot referenčne točke so nam služili krajevni govori Črešnjevcev in Radencev za slovenskogoriško narečje (Koletnik 2001), krajevni govor Cankove za prekmursko narečje (Zorko 2008) in krajevni govor Veržeja za prleško narečje (Muhič 1979).

¹ Gl. razdelek 8 Vprašalnica.

Karta 1: Mreža obravnavanih krajev

Namen novih terenskih raziskav je tako bilo ugotavljanje obstoja slovenskih govorov v Radgonskem kotu na avstrijskem Štajerskem ter popis njihovih naglasnih in glasoslovnih lastnosti.

3 Pregled dosedanjih obravnjav slovenskih govorov Radgonskega kota

Z jezikovno analizo nekaterih govorov Radgonskega kota so se doslej v svojih razpravah ukvarjali Mirko Križman, Zinka Zorko in Andrea Haberl-Zemljič. Jezikovne razmere Radgonskega kota opisuje tudi teolog Matija Slavič v svoji monografiji *Prekmurje*, kjer omenja pet slovenskih vasi, v katerih se popolnoma sliši »prekmurska govornica« in ne »morebiti narečja sosednjih štajerskih Slovencev (Prlekov) na desnem bregu Mure« (Slavič 1921: 61). Mirko Križman je terenske raziskave v Radgonskem kotu v Avstriji opravljal od srede sedemdesetih let dalje, pri čemer se je osredotočal na vprašanja identitete slovenskih govorcev v petih vaseh Radgonskega kota, njihovo jezikovno zmožnost, jezikovne interference in rabo slovenskega jezika skozi generacije. Rezultate raziskav je objavil v dveh monografijah (Križman 1989; 1997a) in več razpravah (Križman 1997b; 2006; 2007; 2008). Slovenščino v Radgonskem kotu je opredelil kot prekmurski govor, v katerem so prisotne interference stičnega slovenskogoriškega² in nestičnega prleškega narečja ter okoliškega nemškega jezika.

V osemdesetih in v začetku devetdesetih let 20. stoletja je na območju Radgonskega kota narečjeslovne raziskave opravljala Zinka Zorko (1989; 1994). Analizirala je naglasno, glasoslovno, oblikoslovno in deloma leksično podobo krajevne govora kraja Žetinci – Sieldorf. Ugotovila je, da so govori tega območja zgodovinskorazvojno del enotnega severnoštajerskega in panonskega jezikovnega območja, sinhrono pa jih uvršča v prekmursko narečje panonske narečne skupine, vendar pa govori na soglasniški in oblikoslovni ravni izkazujejo nekaj prvin slovenskogoriškega narečja. Govor je bil raziskan s pomočjo vprašalnice za *Slovenski lingvistični atlas*.

S sociološkega in zgodovinskega vidika je območje Radgonskega kota obravnavano v monografiji Andreje Haberl-Zemljič (2004), v kateri je predstavljena tudi jezikovno-sociološka situacija. Delo je razdeljeno na štiri zgodovinska obdobja, tj. na 19. stoletje (od 1848 do konca prve svetovne vojne), obdobje prve republike, čas nacionalsocializma in povojni čas. V delu je dokazano, da so prebivalci petih vasi do konca prve svetovne vojne kot jezik okolja uporabljali izključno t. i.

2 Križman (2006: 406) v nekaterih razpravah slovenskogoriško in prleško narečje označuje kot štajersko narečje, kar pa ni v skladu z uvrstitvijo slovenskih narečnih skupin in narečij – prekmursko, prleško, slovenskogoriško in haloško narečje spadajo v skupno, tj. panonsko narečno skupino.

določeno različico slovenščine, sčasoma pa se je to spremenilo, kajti slovenščina je postala stigmatizirana in zato »neuporabna«.

Na Logar-Riglerjevi Karti slovenskih narečij iz leta 1983 je območje Radgonskega kota označeno kot prekmursko narečje panonske narečne skupine, kljub temu pa ti kraji niso bili vključeni v nobeno od dveh osnovnih mrež krajev za *Slovenski lingvistični atlas* (»staro« iz leta 1946 in »novo« iz leta 1984). Točka T414 Žetinci – Sieldorf je postala del mreže krajev šele od leta 2016 dalje, ko je izšel SLA 2. Govor kraja Žetinci – Sieldorf je bil natančno predstavljen tudi v razpravi Kumin Horvat 2022. Govor kraja Potrna – Laafeld pa je doživel svojo natančno obravnavo v monografiji *Gormerkanska kniga* (Zver 2023), kjer je analiziran na podlagi rokopisa kmeta Mihaela Hoisla iz Potrne, ki je v letih 1842–1882 v svojem domačem govoru pisal kmečko gospodarsko knjigo.

4 OSNOVNE NAGLASNE IN GLASOVNE ZNAČILNOSTI OBRAVNAVANIH GOVOROV

4.1 Vokalizem

4.1.1 Odrzi naglašanih zložnikov znotraj izhodiščno dolgega vokalizma

Odrz za issln. **ě* je *eĭ*, redko *e:*, v nekaterih primerih tudi *eĭ* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'leis*, *'beĭli*, *s'neĭk*, *pon'deĭlek*, *s'reĭda*, *v'reĭmen*; Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'deĭte*, *'meĭsenc*; Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna *g'neĭzda* (ž); Žetinci, Dedonci, Gorica *m'leĭko*; Žetinci, Dedonci *k'leĭše*, *'leĭpi*; Gorica, Dedonci *k'leĭšče*, Žetinci *g'leĭtva* (ž) 'dleto', Gorica *pon'deĭleĭnk*, Potrna *'meĭsec*, Dedonci *'seĭsti*; Žetinci *s'neĭk*, *pon'deĭlek*, *s'reĭda*, *'meĭsec*, *č'reĭšja* – Potrna *m'le:ko*.

Odrz za issln. **ě*/**ĕ*/**ě* je *e:*, redko tudi *e* in *eĭ*, položajni odraz je *i:* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'pe:č*, *sr'ce:*, *'le:t*, *'me:t*, *'še:st*, *i'me:*, *'pe:tek*, *'re:p*, *'pe:t*, *de've:t*, *de'se:t*, *'ve:s*, *'de:n*, Žetinci, Potrna *ko're:n*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci Imn *lid'je:*, *je'se:n*, Žetinci, Gorica, Potrna *ve'čę:r*, Žetinci, Dedonci, Gorica *čę:la* = čebela, Žetinci, Dedonci *'le:n*, *la'ke:t*, Dedonci, Gorica *bo'le:ni*, Žetinci Imn *ce'pe:*, Potrna *čębe:la*; Imn *ci'pe:* 'cep' – Žetinci *'čęla*; *'re:p* – Žetinci *'šeĭst*; *'reĭp* – Žetinci, Dedonci, Zenkovci *ve'či:r*.

Odrz za issln. **ō* je *ou*, posamično tudi *o:*, *ou* in *u* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'no:us*, *'ouka* (ž), *'mo:ust*, *me'sou*, Žetinci, Dedonci, Zenkovci *z'vou:n*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *si'no:u* = seno, *gr'mou:vje*, Žetinci, Dedonci *pro'sou*, Žetinci *se'no:u*, *ko'lo:u*, Gorica Imn *'ko:ula* 'voz' – Žetinci, Potrna *z'vo:n*, Potrna, *ko'lo:*, Gorica *mo'zo:l* – Žetinci *pro'sou*, *gr'mou:vje* in – Gorica *z'vun*.

Odrz za issln. **ŏ* je *ou* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'mo:uš*, *'souset*, *'rouka*, *'zo:up*, *go'lo:up*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'po:upek*, Žetinci, Potrna *k'rouk*, *'po:ut*, Dedonci, Gorica, Zenkovci *ok'rouglo*, Žetinci, Gorica, Zenkovci prid m *'vo:uski*, Žetinci prisl *'vo:uskō*, *'zo:ub*.

Odras za issln. *ī je *i:*, redko tudi *i* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'zi:t*, *'si:n*, Red *'si:na*, *'li:st*, 1ed *'vi:di:n*, *'zi:ma*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci 1ed *'pi:šen*, Žetinci, Dedonci *vo'di:r*, Dedonci *pas'ti:r* – Žetinci *'zima*, *'bik*, *pas'tir*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *s'vija*.

Odras za issln. *ā je *a:* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *zi'dar*, *kō'va:č*, *g'la:va*, *'la:s*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *p'ra:x*, Rmn *k'ra:f*, Žetinci, Gorica, Zenkovci, Potrna *k'ra:l*, Žetinci, Dedonci, Gorica *'pa:lec*, *'pa:vok*, Dedonci, Gorica, Zenkovci Red *la'sa:*.

Odras za issln. *ū sta *ü:* in *ü* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'lū:kna*, *'lū:č*, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *p'lū:ča*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *g'lū:pi*, Dedonci *k'lū:č*, Zenkovci *'lū:kna* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *k'lūč*, Žetinci *p'lūča*, Žetinci, Gorica, Zenkovci, Potrna Imn *'vüxa*, Žetinci, Dedonci Imn *'vijja*.

Odras za issln. *ī̄ sta *u:* in *u*, posamično tudi *ou* (morda vpliv sln. knj. jezika) – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'ču:n*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'vu:k*, Žetinci *'žu:na* – Žetinci, Dedonci, Gorica *'buxa*, Gorica, Zenkovci *'bux* – Potrna *'vōuk*.

Odras za issln. *r̄ sta *r:* in *r* – Žetinci, Dedonci *p'r:st*, *p'r:sa*, *'kr:f*, Žetinci *p'r:sj*, *'pr:pel*, *g'r:lo*, Gorica *g'r:la* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'dřva*, Gorica *p'řst*, *p'řsj*, *'přpel/přper*, Zenkovci *'přsj*, Gorica, Zenkovci, Potrna *'krf*.

4.1.2 Odrasi naglašanih zložnikov znotraj izhodiščno kratkega vokalizma v nezadnjih besednih zlogih

Odras issln. *ě- je *e*, redko *ö*, položajno (ob *n*, *m* in *r*) je odraz *e* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *s'třexa*, *ne'děla*, *'čěsta*, *'řepa*, Žetinci, Gorica, Zenkovci, Potrna *me'řeka* 'smreka', Žetinci, Dedonci, Gorica *b'řeskef*, Žetinci, Dedonci *č'řěšja*, Žetinci *se'děti*, Gorica, Zenkovci *si'děti*, Žetinci, Potrna *'veřer* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'semen*, *ko'lēna* (ž) – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'vöter*, Žetinci *d'vöma* = dvema.

Odras za issln. *ě-/*ĕ- je *e* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'ženska*, *'zele*, *'seden*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci Red *k'meta*; Dedonci, Gorica, Zenkovci del -l *'zōu* = vzel, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'detelca*, Žetinci *'zele*, Žetinci, Potrna *s'řeča*.

Odras za issln. *ò-/*ĕ- je *o* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna *'pōstela*, *so'bōta*, *'ōsen*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'gōba*, *'toča*, Zenkovci *'pōstel*, Žetinci *s'kōrja*, Dedonci *s'kōrca*.

Odras za issln. *ǎ- je *e* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna *d'veřj*, *'meša*, Zenkovci *d'vera*, Žetinci *'seje* = sanje, Žetinci, Zenkovci *'seje* = sanje, Zenkovci *'señe* = sanje.

Odras za issln. *i- je *i*, posamično *i:* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'xiža*, *ž'lica*, *ko'sica*, *'lipa*, *li'sica*, *'riba*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci

bla'zina, *'žito*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna *'tikef*, Žetinci *og'ni:šče/og'jišče*, Žetinci, Dedonci *'jiva*, Žetinci, Gorica, Zenkovci *'jiva*, *'žila*, Žetinci, Dedonci, Gorica *ko'pito* – Potrna *'ji:va*.

Odraz za issln. **â-* je *â* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'jâgoda*, *k'râva*, *'žâba*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'mâti*, Red *b'râta*, *'jâblan* (ž), *'kâšel*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna *'kâča*.

Odraz za issln. **û-* je *û*, posamično *u* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *k'lûka*, *'mûxa*, Žetinci, Dedonci, Gorica Red *k'rûxa*, Dedonci Red *k'rûja*, Žetinci, Dedonci *'mûa* – Žetinci Red *k'ruxa*.

Odraz za issln. **ǰ-* je *u*, posamično *u:*, redko *o* – Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'sunce*, Žetinci, Dedonci *'vuna* – Žetinci, Dedonci *po'su:nčȳca*, Gorica, Zenkovci *'su:nčnica* – Potrna *'sončnica*.

Odraz za issln. **ř-* je *ř* – Žetinci *'řna*.

4.1.3 Odrazi vokalov po naglasnih umikih

Odraz umično naglašenege *e* je *e* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'sestra*, *'žena*, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'zemla*, *'mekla*, Potrna *'metla*, Žetinci, Dedonci, Gorica *'čela* (ž).

Odraz umično naglašenege *o* je *o*, redko *u*, posamično *o:* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'koša*, *'koza*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'voda*, Žetinci, Dedonci, Gorica *'košec*, Žetinci, Potrna *'topek*, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'torc*, Žetinci, Gorica *'ofca*, Žetinci *'konec* – Žetinci, Dedonci, Potrna *'kunec* – Potrna *'voda*, *'ofca*.

Odraz za umično naglašeni *a* je *e* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'megla*, Žetinci *s'teber*, *'megja*, *'čeber*, *š'kegen*, *'pekcl*, Potrna *s'teber*.

Prisoten je odraz umika novega cirkumfleksa v leksemu *gosenica* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna *'go:usanca*.

4.2 Konzonantizem

Odraz za issln. **j* je *j*, posamično pred sprednjimi samoglasniki tudi *g* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'jezik*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *je'se:n*, Žetinci, Potrna *'jâs* = jaz, Žetinci, Dedonci *'jes*; Potrna *'ges* = jaz, Žetinci, Dedonci, Potrna *'ja:uša* 'jelša'.

Odrazi za issln. **ň* so: (a) za soglasnikom *n, j, ĵ* in *ň* – Žetinci *og'ni:šče/og'jišče*, *č'rejĵja*, *č'rejšja*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna *'lū:kna*, Potrna *č'rejšna*, Žetinci, Dedonci *č'rešja*, *'lešjak* = lešnjak – Zenkovci *'lū:kna*, Gorica, Potrna *č'rejšna*; (b) za samoglasnikom *n, j, ĵ* – Dedonci *'ogen*, Žetinci, Dedonci *g'lejšen*, Žetinci *s'vija*, Oed *s'kujon*, *se'jalõ se mi*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *s'vija*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci Imn *gr'ba:ĵi* = grbanji 'jurček (goba)', Dedonci Tmn *'kuje*, Gorica *š'ijek* = šinjak 'vrat'; (c) v vzglasju *j* in *ĵ* – Žetinci, Gorica, Zenkovci,

Potrna *ljiva*, Žetinci, Dedonci *ljiva*; č) issln. **ń* < *-*nɔj*-/*-*nɔj*- – Žetinci *korelje*, *'seje*, Zenkovci *'seje*, Žetinci, Dedonci *kořeje*., *li'pāje* 'lupinje', Dedonci, Gorica *li'sije* = luščinje; – Gorica, Zenkovci *ko're:inje*, Gorica, Zenkovci *'seie*.

Odrizi za issln. **l* so: (a) za soglasnikom *l* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *k'lūka*, *'zema*, *p'lūča*, *k'lūč*; (b) za samoglasnikom *l*, *l̃*, *u* – Žetinci, Gorica, Zenkovci, Potrna *k'ra:l̃*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'poštela*, *ne'deļa*, Gorica, Zenkovci *'detelca*, Žetinci, Dedonci *č'rejvel*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'kašel*, Dedonci *k'rāy*; (c) za issln. **l̃* < *-*lɔj*-/*-*lɔj*- je odraz *l̃* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'zele*.

Odriz za issln. *-*x* je (a) v izglasju -*x*, v nekaterih krajih -*j* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *k'rūx*, Žetinci *k'rux*, Dedonci, Gorica, Potrna *g'rāx*, Dedonci, Gorica, Potrna *p'rāx*, Žetinci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'vūxa* = uha (ž); Žetinci *g'rāj* 'fižol', *p'raj* = prah, Žetinci Mmn *p' b'rātaj*, *go'lou̯baj*, Žetinci, Dedonci *'vija* = uho; (b) odraz v vzglasju in sredi besede je *x* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'xiža* = hiša, *st'rēxa*, *'mūxa*, Žetinci, Dedonci, Gorica *me'xi:r* 'mehur', Žetinci, Dedonci *'buxa*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *no'xet*.

Odriz za *-*m* v izglasju je -*n* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'seden* = sedem, *'osen*, 1ed: *'vi:di:n*, *'pi:šen*.

Po asimilaciji nastanejo naslednji glasovi:

- *š* < **šč* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *košica*, Žetinci *g'rašič*, Dedonci *g'ra:šic*, Žetinci, Dedonci *k'lejše*, Dedonci 2dv *'išeta*, Dedonci, Gorica *li'sije* = luščinje, vendar Žetinci tudi *og'ni:šče/og'jišče*, Gorica, Zenkovci *k'lejšče*.
- *f* < **v* (pred zvenečimi in nezvenečimi nezvočniki ter v izglasju) – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *zd'rāf*, *'ti:kef* 'buča', *'čjef*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci Rmn *k'ra:f*, Žetinci, Dedonci Rmn *b'rātof*, Žetinci, Dedonci *'m'kefca* = mrkvice 'korenje', Žetinci, Dedonci Rmn *'si:nof*, Žetinci, Dedonci Rmn *'mejsencof*, Gorica, Zenkovci Rmn *'mejscof*, Žetinci Rmn *'pesof*, Žetinci, Dedonci, Gorica *b'rēskef*, Dedonci, Gorica, Zenkovci Rmn *p'souf*; Žetinci, Gorica *'ofca*.
- *f* < **pt* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'ftič*.
- *f* < **pč* < **bč* – Gorica *'fče:la*.

Po prekozložni asimilaciji nastane:

- *š-č* < *s-č* – Žetinci *by'sāča*.
- *š-š* < *s-š* – Dedonci, Potrna 3ed *ši'si* 'sušiti'.

Po diferenciaciji nastanejo naslednji glasovi:

- *gl* < **dl* – Žetinci, Potrna *g'lejtva* (ž) = dletva 'dleto'; v Žetincih tudi z redukcijo *g* – *'lejtvo* = dletvo.

- *gn* < **dn* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *g'nes* = dnes 'danes'.
- *l* < **dl* – Žetinci, Dedonci del -l ž *p'rela*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci del -l ž *'jejla*.
- *kt* < **tl* – Potrna *'kukla* = tolklja 'jabolčnica', Dedonci, Gorica, Zenkovci *'mekla* = metla.

Protetični glas *v* nastopa pred odrazi issln. **u-* in **q-* – Žetinci, Potrna *'vüstŋca*, Dedonci *'vüsta*, Žetinci, Gorica, Zenkovci prid m *'voyski* = ozek, Žetinci prisl *'voysko*, Žetinci, Gorica, Zenkovci, Potrna Ied *'vüxa* (ž), Žetinci, Dedonci Ied *'vüja* (ž), Žetinci, Dedonci, Gorica *'vüš*, Žetinci, Dedonci, Gorica *'pa:vok* 'pajek'.

Rinezem je prisoten v krajih Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci v besedi *'mejsenc*, Žetinci in Dedonci v besedi Rmn *'mejsencof*.

4.3 Izbrani morfološki pojavi

Orodnik ednine ženskega spola ima končnico *-oj* – Žetinci z *bla'zinøj*, Žetinci, Dedonci *s'čeløj*, *s ko'soj*, Žetinci, Dedonci, Zenkovci z *ro'koj*, Gorica z *'rojukoj*.

Deležnik na -l m glagolov na *-ati* (*dati*, *srečati*, *klepati*, *klečati*) ima končnico *-o*, redko tudi *-a* – Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'dao*, *k'lepo*, Žetinci *s'rečao*, *k'lę:čao*, Dedonci *s're:čp*, Žetinci *k'lepa*.

Deležnik na -l m glagolov na *-eti* (*imeti*, *videti*, *vzeti*, *sreti* 'srečati', *umreti*) ima končnico *-a* in *-o*, redko tudi *u* – Žetinci, Potrna *'vida*, *'m̄:a*, Žetinci, Gorica, Zenkovci *'vi:do*, Žetinci *'zē:a* = vzal 'vzeti'; Dedonci, Gorica, Zenkovci *'zöu*, Žetinci *m'rōu*, Žetinci, Dedonci *'mōu* = imel.

Deležnik na -l m atematskih glagolov (*pojesti*) je *-o* in *-a* – Gorica, Zenkovci *'pojo*, Potrna *'bija*.

5 GRADIVO

5.1 Dolgi naglašeni zložniki

- i:* Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'zi:t*, *'si:n*, *'li:st*, Ied *'vi:din*, *'zi:ma*, *'bi:k*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci Red *'si:na*, Imm *'si:nj*, Žetinci, Dedonci Rmn *'si:nof*, Ied *'pi:šen*, Žetinci, Dedonci *vō'di:r*, Dedonci *pas'ti:r*, Žetinci *ce'di:ti*, Dedonci, Gorica, Zenkovci 3ed *ci'di: se*, Žetinci, Dedonci, Gorica *me'xi:r*, Žetinci, Gorica, Zenkovci del -l m *'vi:do*; Žetinci *og'ni:sče*, *'ti:kef*, Potrna, Gorica *'ji:va*; Žetinci, Dedonci *za'vi:ca* 'zajklja'; Žetinci, Dedonci, Zenkovci *ve'čir*; Žetinci, Gorica, Zenkovci *'pi:rje*; Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'ci:gel*, Potrna *'ci:gl*.

- e:** Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'pe:č, sɥ'ce:, 'le:t, 'mɛ:t, 'šɛ:st*, Žetinci, Potrna *ko'rɛ:n, m'lɛ:ko*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *lid'jɛ:, jɛ'sɛ:n*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna *ve'čɛ:r*, Žetinci, Dedonci *čɛ:la* = čebela, Gorica *fčɛ:la*, Potrna *čɛ'bɛ:la*; Žetinci *na'bɛ:sa*, Dedonci, Gorica, Zenkovci *ne'bɛ:sa*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'vɛ:ja*; Žetinci, Gorica *žɥ'bɛ:*, Dedonci *žer'bɛ:*, Potrna *žre'bɛ:* Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci Red *'rɛ:pa*; Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'vɛ:s, 'dɛ:n*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *no'xɛ:t*, Žetinci, Dedonci *'lɛ:n, la'kɛ:t*, Dedonci prid m *bɔ'lɛ:ni*; Žetinci, Dedonci *kɔrɛʃɛ:*; Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *i'mɛ:, 'pɛ:tek, 'rɛ:p, 'pɛ:t, de'vɛ:t, de'sɛ:t*, Žetinci *ce'pɛ:*, Potrna *ci'pɛ:*.
- eĭ** Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *l'jɛĭla, 'dɛĭte, v'rɛĭmen, 'mɛĭsɛnc*, Žetinci *g'lɛĭtva* = dletva (ž), *'lɛĭtvɔ* = dletvo, *č'rɛĭpja*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'lɛĭs*, prid m *'bɛĭli*, Dedonci, Gorica *'tɛĭlɔ*, Dedonci *'sɛĭsti*, Žetinci, Dedonci *k'lɛĭše*, Rmn *'mɛĭsɛncɔf*, Gorica, Zenkovci Rmn *'mɛĭsɔf, k'lɛĭšče*, Žetinci, Potrna *na t'lɛĭx, 'mɛĭsec*, Žetinci, Dedonci, Potrna prid m *'lɛĭpi*, Žetinci, Dedonci, Gorica *m'lɛĭko*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna *g'neĭzda* (ž); Žetinci *'šɛĭst, 'rɛĭp*; Žetinci *ne'bɛĭsa, 'rɛĭpa*, Žetinci, Dedonci *g'lɛĭžen*, Žetinci, Dedonci *č'rɛĭvel*, Gorica, Zenkovci Tmn *č'rɛĭvle*.
- eĭ** Žetinci *s'neĭk, pon'dɛĭlek, s'reĭda, 'mɛĭsec, 'mɛĭsɛnc*, Žetinci, Zenkovci *č'reĭšja*, Gorica *č'reĭšna*, Potrna *č'reĭšna*.
- a:** Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *zi'da:r, p'ra:x, po'ta:č* 'kolo', Rmn *k'ra:f*, Imn *gr'ba:ĭj* = grbanji 'jurček', Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *ko'va:č, g'la:va, 'la:s*, Žetinci *p'ra:j*, Žetinci, Gorica, Zenkovci *k'ra:l*, Žetinci, Dedonci, Gorica *'pa:lec, 'pa:vɔk*, Dedonci *g'ra:šic* = grah, Žetinci *k'ra:l*, Imn *'la:sj*, Žetinci, Dedonci, Potrna *ja:uša*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *tra:vnik*, Gorica Omn *s ci'pa:mi* 'cep'; Žetinci *'za:vora*, Dedonci, Gorica Imn *ja:jca*.
- [ou]** Žetinci *pro'sou, gr'mou:vje, me'sou*.

- ou** Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna 'no^us, 'ou^{ka} (ž), 'mo^ust, me'sou, Žetinci se'no^u, ko'lo^u, 'ko^ula 'voz', Žetinci, Gorica, Zenkovci prid m 'vo^uski, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci si'no^u = seno, gr'mo^uvje, Žetinci, Dedonci, Zenkovci z'vo^un, Žetinci, Dedonci pro'sou; Dedonci, Gorica, Zenkovci Ted zem'lo^u, Ted ko'sou; Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna 'go^usanca, 'o^utava, Žetinci, Dedonci 'so^use^odo^ufca = sosedovica 'sosedu', Gorica, Zenkovci, Potrna 'so^use^oda; Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna Oed z 'ro^ukoj, 'po^upek; Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna 'mo^uš, 'so^uset, 'ro^uka, 'zo^up, go'lo^up, Žetinci, Potrna k'ro^uuk, 'po^ut, Dedonci, Gorica, Zenkovci o^uk'ro^uglo, Žetinci Mmn go'lo^ubaj; Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna 'ko^uža, Dedonci 'ko^uš; Dedonci, Gorica, Zenkovci Rmn p'sou^uf, Žetinci, Dedonci Imn la'sou^uvje = lasovje, ras'tou^uvje = hrastovje.
- o:** Žetinci, Potrna z'vo:n, Potrna ko'l^o:, Gorica mo'zo:l.
- u:** Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci 'vu:k, 'ču:n, Žetinci 'žu:na, Žetinci, Dedonci 'gu:t; Žetinci, Dedonci po'su:nč^uca, Gorica, Zenkovci 'su:nč^unica, Žetinci 'su:nce, 'žu:na.
- ü:** Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna 'lü:č, Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna 'lü:kna, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna p'lü:ča, 'lü:kna, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci gr'ü:ška, prid m gl'ü:pi, Potrna x'rü:ška, Gorica 'jü:nec, Dedonci kl'ü:č; Dedonci, Zenkovci 'bü:rkle.
- [ø:]** Žetinci 'bø:rkle.

5.2 Kratki naglašeni zložniki

- i** Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna 'xiža = hiša, ž'lica, ko'sica, 'lipa, li'sica, 'riba, f'tič, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci bla'zina, Oed z ž'licoj, Žetinci, Gorica, Zenkovci 'jiva, 'žito, 'žila, Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna 'tikef, Žetinci, Dedonci, Gorica ko'pito, Žetinci, Dedonci živa, si'siti, ši'si, lu'pīje, li'sīje = luščinje, 'birka 'ovca', Žetinci Oed z bla'zin^oj, o^ug'jišče, si'siti, sü'siti, po'si'siti, lü'pina, Gorica li'sīje = luščinje, Žetinci, Potrna del -l m 'vida = videl, Zenkovci 'šījek, Potrna del -l m 'bija = bil 'biti, obstajati', Dedonci š'tija 'ročaj'; Žetinci, Dedonci 'pirje; Žetinci 'zima, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci s'vīja, Žetinci s'vija, 'bik, pas'tir.

- e* Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *ne'dela, s'trexa, 'česta, 'repa*, Žetinci, Dedonci *č'rešja, 'lešjak*, Žetinci *se'deti*, Gorica, Zenkovci *si'deti*, Žetinci, Potrna *'veter*, Žetinci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'lešnik*, Žetinci, Dedonci, Gorica *b'reškef*, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'mesto*, Žetinci, Gorica, Zenkovci *cm'e'reka*, Potrna *cm'reka*, Dedonci Oed *s se'keroj*; Žetinci del -l m: *s'rea, s'reja, s'rečao, v'remen* 'vreme'; Žetinci *'čela* = čebela, Rmn *'čel* = čebela; Žetinci *korelje*; Žetinci, Potrna *b'remza*, Gorica, Zenkovci, Potrna *p'remza*; Žetinci *'rep*.
- e* Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'zenska, 'zele, 'seden, k'met*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci Red *k'meta*, del -l m *k'lepo*, Žetinci *'zele*, del -l m *k'lepa*, del -l ž *p'rela*, Žetinci, Dedonci Oed *s 'čeloj* = čelo (ž), Dedonci del -l ž *p'lela*; Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'jezik, 'zet*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'detelca*, Žetinci, Potrna *s'reča*; Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'semen* 'seme', Žetinci *ko'lena* (ž), *ko'leno*, Dedonci, Gorica, Zenkovci *ko'lena* (ž); Žetinci, Dedonci *'jes* = jaz; Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'meša, 'deš, g'nes, 'pes*, Žetinci *'seje* = sanje, Rmn *'pesof*, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'seje* = sanje, Gorica, Zenkovci *'señe*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci Rmn *'pesof*; Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'sestra, 'žena, 'zemla*, Žetinci Red *'mekle* = metle, *'mekla*, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'mekla*, Potrna *'metla*, Žetinci, Dedonci, Gorica *'čela* (ž), Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna *d'veri*, *'megla*, Zenkovci *d'vera*; Žetinci *s'teber*; Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'betežen*.
- a* Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna del -l m *'dao*, Žetinci *se'jalø se mi*, Gorica *se'jalø se mi, se'nalø se mi*, Potrna *'mama, 'majs* 'dleto', *g'ramat* 'otava', Žetinci *g'rašič* 'grah', prid m *zd'raf*, Žetinci, Gorica, Zenkovci *og'raček*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'jalič* 'jelka'.
- â* Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *jâgoda, k'râva*, Imn *k'râve, 'žâba, b'rât*, prid m *zd'râf, b'šâča, m'lâka*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'mâti*, Red *b'râta*, Imn *b'râtj, 'jâboka, 'kâšel*, Žetinci, Dedonci, Gorica *'jâblan* (ž), *'kâča*, Žetinci *g'râj* = grah, *'jâbočnca, b'šâča, li'pâje* 'lupina', Rmn *b'râtof*, Mmn *p' b'râtaj, t'râvnik*, Dedonci, Gorica, Potrna *g'râx* 'fižol', Žetinci, Dedonci Rmn *b'râtof*, Dedonci *k'râu* = kralj, del -l m *fk'râu* = ukrasti, Žetinci, Gorica, Potrna *'jâbočnica*, Dedonci *'jâbočina*; Žetinci Rmn *k'râf, 'jâs*; Gorica *'râstje* = hrastje, Potrna 2ed *'kâšlaš*.

- o** Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna *poštela*, *noš*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *osen*, *so'boša*, Zenkovci *poštel* (ž), Žetinci, Dedonci Imn *čobe* 'ustnica', Gorica *čoba* 'ustnica'; Dedonci, Gorica, Zenkovci *ogen*, Žetinci, Gorica, Zenkovci Potrna *kojn*, Žetinci Red *kona*, Gorica *koja*, *s'korja*, *koš*, Dedonci *s'korca*; Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *koza*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna *kosa*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *voda*, *tork*, Gorica, Zenkovci *pot* = pod 'tla', Žetinci, Gorica *mozol*, Žetinci *dolj*, Med na *podj*, Žetinci, Gorica, Potrna *ofca*, Žetinci, Dedonci, Gorica *kosec*, Potrna *torek*, Žetinci *konec*; Žetinci *po'uhočnja*; Žetinci del -l m *m'rou* = umreti; Potrna *popper*; *sončnica*; Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna *goba*, *toca*, Žetinci Oed z *vo'doj*, Žetinci, Dedonci, Zenkovci z *ro'koj*, Žetinci, Dedonci s *ko'soj*; Dedonci *totj* 'ta'; Gorica *obit* = obed 'kosilo'.
- u** Žetinci Red *kuja* = konj, Oed s *kujon*, *k'ruš*, Red *k'ruša*, Dedonci Imn *kuji*, Tmn *kuje*, Zenkovci, Potrna Tmn *kuje*, Žetinci, Gorica Oed s *kujon*; Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *sumič* 'komar'; Dedonci *kuča* = kočja, Potrna *tuxant* 'brisača', *kumf* 'vodir', *pujček* 'prašiček'; Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna prid m *pun*, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *sunce*, Potrna *kukla/tukla* = tolklja 'jabolčnica'; Žetinci, Dedonci *buxa*, *vuna*, Gorica, Zenkovci Ied *bux* (m); Gorica *z'vun*, Zenkovci *k'luč*; Žetinci, Dedonci, Potrna *kunec*.
- ü** Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *k'lüka*, *kla'bük*, *müxa*, *k'rüx*, Žetinci, Gorica Red *k'rüxa*, Dedonci Red *k'rüxa/k'rüja*, Žetinci, Dedonci *müa* = muha; Žetinci *p'lüča*, Žetinci, Zenkovci, Potrna *k'lüč*, Žetinci, Gorica, Zenkovci *vüxa*, Žetinci, Dedonci *vüja*, Žetinci, Dedonci, Gorica *vüš*; Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *s'üdenec*, Žetinci, Potrna *vüstnja*, Dedonci *vüsta*; Žetinci *fürtoj* = firtoh 'predpasnik', Dedonci *fürtox* = firtoh 'predpasnik', Gorica, Zenkovci, Potrna *fürtof*, Dedonci *küxna*.
- [ö]** Žetinci *förtox* 'predpasnik'.
- [o]** Žetinci *pot* = pod 'tla'.
- [r]** Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *k'yma*, *črf*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *drva*, Žetinci, Dedonci *m'rkofca*, Dedonci *z'rije* = zrnje, Gorica, Potrna *p'rst*, Gorica, Zenkovci *p'rsj*, Gorica, Zenkovci, Potrna *k'rf*, Gorica *p'rpel/p'rper*, Žetinci, Potrna *v'rt*.

5.3 Soglasniki³

- f** Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *zd'râf*, Žetinci, Dedonci *'kr:f* = krv 'kri', Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci Rmn: *k'ra:f*, *'mejsencof*, Žetinci, Dedonci, Gorica *b'ręskef*, Dedonci, Gorica, Zenkovci Rmn *p'souf*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna *'tikef*, Žetinci, Dedonci *'mrkefca*, Žetinci, Dedonci *'souşedofca* = sosedovica 'sosedá', Gorica *'fçe:la*; Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *f'tič*.
- g** Potrna *'ges* 'jaz', Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'jâgoda*, Žetinci *g'rašič*.
- x** Dedonci, Gorica, Potrna *g'râx* 'fižol', Dedonci, Gorica, Zenkovci *p'ra:x*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'xiža*, *no'xę:t*; Žetinci, Dedonci, Gorica *me'xi:r*.
- j** Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'jâgoda*, *'jezik*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna *'jâblan* (ž), Žetinci, Dedonci, Gorica *'jâboka*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *je'sę:n*; Žetinci *g'râj* = grah, *p'ra:j* = prah, Dedonci Red *k'rüja*, *'vüja* (ž) = uha; Žetinci Oed: *z bla'zinoj*, *z vo'doj*, *z ž'licoj*, *z ro'koj*, Žetinci, Dedonci *s 'čeløj*; Žetinci *ogljišče*, Gorica, Zenkovci *'jiva*, Žetinci, Zenkovci *č'rejšja*, Žetinci *č'rejppja*.
- ĵ** Žetinci, Dedonci *ĵiva*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *s'vîja*; Žetinci *seĵalo se mi*, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'seje*, Žetinci, Dedonci *kořeĵe:*, Žetinci *li'pâje*, Dedonci *lu'pije* = lupinje; Žetinci, Dedonci *č'rejšja*, Dedonci Imn *'kuĵi*, *'lešĵak*, Gorica Red *'koĵa*, Zenkovci, Potrna Tmn *'kuĵe*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci Imn *gr'ba:ĵj*.
- l** Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'kašel*, Potrna 2ed *'kašlaš*, Žetinci *k'ra:l*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'poştela*, *'zemla*, *'detelca*, Žetinci, Gorica *'moşol*; Žetinci, Dedonci, Gorica *'pa:lec*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'la:s*; Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *p'lüča*, *ne'dęla*, Žetinci, Dedonci *č'rejvel*.
- ĺ** Žetinci, Gorica, Zenkovci, Potrna *k'ra:ĺ*; Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'zeĺe*.

3 V tabeli so prikazani izbrani soglasniški pojavi, reprezentativni za klasifikacijo govorov.

- n** Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna *'l̥i:kna*, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'oʒen*, Potrna *č'rejšna*.
- ñ** Zenkovci *'l̥i:kña*, Gorica *č'rejšña*, Žetinci Red *k'õña*.
- u** Dedonci *k'râu* = kralj; Dedonci del -l m *fk'râu* 'ukrasti'.
- v** Žetinci, Dedonci, Gorica *'pa:vok*, Žetinci, Dedonci, Zenkovci *ve'ci:r*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna Imn *k'råve*.

6 OPREDELJUJOČE GLASOVNE LASTNOSTI OBRAVNAVANIH GOVOROV

Održi issln. dolgih zložnikov, relevantnih za narečno uvrstitev, v obravnavanih krajih ter v referenčnih govorih slovenskogoriškega (Črešnjevci, Radenci), prekmurskega (Cankova) in prleškega (Veržej) narečja so naslednji:

issln.	*ē	*ē	*ē̄	*ō	*ō̄	*ā	*ā	*ū	*ī
Žetinci	ėi/ėi	e:	e:	ou/ou/ø:	ou	e:	a:	ü:	u:
Dedonci	ėi	e:	e:	ou	ou	e:	a:	ü:	u:
Gorica	ėi	e:	e:	ou	ou	e:	a:	ü:	u:
Zenkovci	ėi	e:	e:	ou	ou	e:	a:	ü:	u:
Potrna	ėi/ė:	e:/ė	e:	ou/ø:	ou	e:	a:	ü:	u:
Črešnjevci	ėi	e:	e:	o:u	o:u	e:	a:	ü:	u:
Radenci	ėi	e:	e:	o:u	o:u	e:	a:	ü:	u:
Cankova	ėi	e:	e:/ėi	o:u	o:u	e:	a:	ü:/ü:̇i	u:/u:̇u
Veržej	e:	e:	e:	ø:	ø:	e:	ø:	ü:	u:

Održi issln. kratkih zložnikov, relevantnih za narečno uvrstitev, v obravnavanih krajih ter v referenčnih govorih slovenskogoriškega (Črešnjevci, Radenci), prekmurskega (Cankova) in prleškega (Veržej) narečja so naslednji:

issln.	*ē̇-	*ē̇-	*ē̇-	*ō̇-	*ō̇-	*ā̇-	*ā̇	*ū̇	*ī̇-
Žetinci	ė	e	e	ø	ø	e	ā̇	ü/u	u
Dedonci	ė	e	e	ø	ø	e	ā̇	ü	u
Gorica	ė	e	e	ø	ø	e	ā̇	ü	u
Zenkovci	ė	e	e	ø	ø	e	ā̇	ü	u
Potrna	ė	e	e	ø	ø	e	ā̇	ü	u
Črešnjevci	ė	e	e	ø	ø	e	ā̇	ü	u

issln.	*ě-	*ĕ-	*è-	*ò-	*ò-	*ò-	*à	*ù	*ï-
Radenci	ę	e	e	o	o	e	â	ü	u
Cankova	ę	e	e	o	o	e	â	ü	u
Veržej	ę	e	e	o	o:/o	e	a	ü	u

Prekmursko narečje ima kot del jugovzhodnih narečij in panonske narečne ploskve naslednje lastnosti: (1) issln. *ě̄ > JV sln. *eĭ > pan. *eĭ > prekm. *eĭ₁; (2) issln. *ē, *ĕ, *ā > pan. *ē₁, *ē₂, *ē₃ > prekm. *ē₂, *eĭ₁, *ē₂; (3) issln. *ō > JV sln. *ou > pan. *ou₁ > prekm. *ou; (4) issln. *ō > pan. *ou₂ > prekm. *ou; (5) issln. *ĕ̄ > pan. *ĕ̄ > prekm. *ĕ̄; (6) issln. *è-/*ĕ̄- > pan. *è- > prekm. *è-; (7) issln. *ò-/*ò- > pan. *ò- > prekm. *ò-; (8) issln. *à > pan. *à > prekm. *è- (po Šekli 2018: 345–346).

Slovenskogoriško narečje – vzhodni govori imajo kot del jugovzhodnih narečij in panonske narečne ploskve naslednje lastnosti: (1) issln. *ě̄ > JV sln. *eĭ > pan. *eĭ > slngor. *eĭ₁; (2) issln. *ē, *ĕ, *ā > pan. *ē₁, *ē₂, *ē₃ > slngor. *ē; (3) issln. *ō > JV sln. *ou > pan. *ou₁ > slngor. *ou; (4) issln. *ō > pan. *ou₂ > slngor. *ou; (5) issln. *ĕ̄ > pan. *ĕ̄ > vslngr. *ĕ̄; (6) issln. *è-/*ĕ̄- > pan. *è- > vslngr. *è-; (7) issln. *ò-/*ò- > pan. *ò- > vslngr. *ò; (8) issln. *à > pan. *à > vslngr. *è- (Šekli 2018: 347).

Poleg splošnoslovenskih naglasnih premikov so v govorih prisotni mlajši naglasni umiki tipa: (1) *okó*⁴ > *oko*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *'ouka* (ž), Žetinci *p'ri:jen* = pri njem; (2) Žetinci *p'ri:vas* = pri vas, *globòk* > *glòbok*, Žetinci *g'lòboki*, *visòk* > *visoki*, Žetinci *'visiki*; (3) umik novega cirkumfleksa: Žetinci *'za:vora*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Potrna *'gousanca*.

V krajih Žetinci – Sieldorf, Dedonci – Dedenitz, Gorica – Goritz bei Radkersburg, Zenkovci – Zeltling in Potrna – Laafeld se issln. kratki naglašeni zložniki v nezadnjem besednem zlogu niso podaljšali, kar je enako kot v celotnem prekmurskem narečju (npr. Cankova) kot tudi v zemljepisno stičnih vzhodnih slovenskogoriških (npr. Črešnjevci, Radenci) in prleških (npr. Veržej) govorih panonske narečne skupine.

Obravnavani govori izkazujejo naslednje značilnosti prekmurskega narečja: (1) pan. *eĭ > prekm. *eĭ₁ > Žet., Ded., Gor., Zen., Pot. *ęi/ęi* (npr. *'leis*, *'beili*); (2) pan. *ē₁, *ē₂, *ē₃ > prekm. *ē₂, *eĭ₁, *ē₂ > Žet., Ded., Gor., Zen., Pot. *ę*: (npr. *'pe:č*; *de've:t*; *'de:m*), Žet. tudi *ęi* (< *ē, *ē) za (npr. *'šeist*; *'reip*); (3) pan. *ou₁ > prekm. > *ou > Žet., Ded., Gor., Zen., Pot. *ou* (npr. *'nous*, *'moust*), Žet., Pot. tudi *o*: (npr. *z'vot:n*, *ko'l'o:*); (4) pan. *ou₂ > prekm. *ou > Žet., Ded., Gor., Zen., Pot. *ou* (npr. *'rouka*, *'zoup*); (5) pan. *ĕ̄ > prekm. *ĕ̄ > Žet., Ded., Gor., Zen., Pot. *ę*

4 Ta umik ni izpeljan dosledno, prim. Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *lid'je*: = ljudje, Žetinci *ko'lou*.

(npr. *'česta, 'repa*); (6) pan. *è- > prekm. *è- > Žet., Ded., Gor., Zen., Pot. *e* (npr. *'ženska, 'zela*); (7) issln. *ò-/*ò- > pan. *ò- > prekm. *ò- > Žet., Ded., Gor., Zen., Pot. *o* (npr. *'postela; 'goba*); (8) issln. *à- > pan. *à- > prekm. *è- > Žet., Ded., Gor., Zen., Pot. *e* (npr. *'meša*).

Govor kraja Potrna – Laafeld izkazuje za issln. *ě in issln. *ō dvojnična odraza, in sicer poleg *ej/ou*, kar je tako kot v prekmurskem narečju, tudi *ej/o:* (*ko'lo:*, *z'vo:n*; *m'lē:ko*), kar je tako kot v prleškem narečju (prim. prl. Veržej: *z'vę:zda, 'lę:s; 'no:č; 'bo:k*). Prisotnost elementov prleškega narečja v govorih Radgonskega kota opaža tudi Križman (2007; 2008: 288).

Govor kraja Žetinci – Sieldorf izkazuje za issln. *ē, dvojnični odraz, in sicer poleg *ej*, kar je tako kot v slovenskogoriškem in prleškem narečju, tudi *ej* (npr. *'rejp*), kar je tako kot v prekmurskem narečju. Dvojnični odraz za issln. *ē je sicer na splošno značilen tudi za prekmursko narečje (npr. Dokležovje, Bakovci *'re:p*, Cankova *'re:ip/'re:p*, Markovci *'rejp*).

Obravnavani govori na podlagi nekaterih konzonantnih pojavov izkazujejo lastnosti, ki so značilne za slovenskogoriško in/ali prleško narečje, ne pa tudi za prekmursko. To lastnost govora Žetinci – Sieldorf opaža tudi Zorko (1989), prav tako pa je to za govor Žetinci – Sieldorf izpostavljeno v Kumin Horvat 2022.

Lastnosti, značilne za slovenskogoriško in prleško narečje, so:

- (1) Odrazi za issln. *ń so: (a) za soglasnikom *j, ĵ* – Žetinci *og'jišče, č'rejpja, č'rejšja*, Žetinci, Dedonci *č'rejšja, 'lešjak* = lešnjak; (b) za samoglasnikom *n, j, ĵ* – Dedonci *o'gen*, Žetinci, Dedonci *g'lejšen*, Žetinci *s'vija*, Oed *s'kujon, se'jalō se mi*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *s'vija*, Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci Imn *gr'ba:ĵi* = grbanj 'jurček (goba)', Dedonci Tmn *'kuje*, Gorica *'šijek* = šinjak 'vrat'; (c) v vzglasju *j* in *ĵ* – Žetinci, Gorica, Zenkovci, Potrna *ljiva*, Žetinci, Dedonci *ĵiva*; (č) issln. *ń < *-nĵ-/*-nĵj- – Žetinci *kore'je, 'seje*, Zenkovci *'seje*, Žetinci, Dedonci *kore'je, li'paje* 'lupinje', Dedonci, Gorica *li'šije* = luščinje; – Gorica, Zenkovci *ko're:inje*, Gorica, Zenkovci *'señe*. Prim. prl. Veržej *'lobaja, 'šijak*, slngor. Črešnjevci *ljiva*.
- (2) Pojav rinezem je prisoten v krajih Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci *'mejsenc*, Žetinci in Dedonci v besedi Rmn *'mejsencof*. Prim. prl. *'me:senc*, in slngor. Črešnjevci *'me:isenc*.

Lastnosti, značilne za slovenskogoriško narečje, so:

- (1) Asimilacija sklopa *šč > š* (npr. Žetinci, Dedonci, Gorica, Zenkovci, Potrna *ko'sica*, Žetinci *g'rašič*, Dedonci *g'ra:šic*, Žetinci, Dedonci *k'lejše*, Dedonci 2dv *li'seta*, Dedonci, Gorica *li'sije* = luščinje). Vendar pa so prisotni tudi odrazi kot v prekmurskem narečju (npr. Žetinci *og'ni:šče/og'jišče*, Gorica, Zenkovci *k'lejšče*). Prim. prl. Veržej *pr'gi:šče, peš'čica* in slngor. Črešnjevci *k'lejše*.

Številni evidentirani pojavi s področja konzonantizma pa so vendarle skupni širšemu panonskemu prostoru, tj. tako prekmurskim, slovenskogoriškim kot prleškimi govori (npr. $*-x > j$ oz. ohranitev x ; $*-m > *-n$; $*-v > *-f$ (pred zvonečimi in nezvonečimi nezvočniki in v izglasju); $pt > f$; $bč > pč > f$; $dl > g$, $dn > gn$, $dl > l$; $tl > k$).

7 SKLEP

Prispevek prikazuje novo gradivo, zbrano v petih krajih Radgonskega kota v Avstriji (Žetinci – Sieldorf, Dedonci – Dedenitz, Gorica – Goritz bei Radkersburg, Zenkovci – Zelting, Potrna – Laafeld), na podlagi česar so predstavljene glavne naglasoslovne in glasovne značilnosti obravnavanih govorov.

Na podlagi terenskih raziskav in novega gradiva smo tako potrdili tukajšnji obstoj slovenskih govorov tudi v današnjem času in s tem ponovno ovrgli dolgotrajno prepričanje (prisotno zlasti v avstrijski literaturi (prim. Križman 1997b: 146)), da na tem območju slovenskih govorcev ni več, s čimer smo potrdili rezultate sociolingvističnih in dialektoloških raziskav (Križman 1989; 1997; 2006; 2007; 2008; Haberl-Zemljič 2012; Zorko 1989; 1994; 2009), ki so kontinuirani obstoj narečne slovenščine v tem prostoru vendarle dokazovale. Na podlagi novega gradiva smo predstavili narečno podobo celotnega obravnavanega območja, in sicer smo poleg doslej najbolje raziskanega govora kraja Žetinci – Sieldorf uspeli pridobiti za raziskave relevantno in pestro gradivo za oris glavnih definicijskih lastnosti ostalih štirih krajev Radgonskega kota.

Govori Radgonskega kota izkazujejo definicijske lastnosti panonske narečne ploskve vzhodne slovenščine. Poleg tega je zanje značilno ohranjanje kračine vseh issln. kratkih naglašanih zložnikov. Govor v naglašanih zlogih pozna kolikostna in kakovostna nasprotja.

Slovenske govore v Radgorskem kotu v Avstriji Žetinci – Sieldorf, Dedonci – Dedenitz, Gorica – Goritz bei Radkersburg, Zenkovci – Zelting sinhrono uvrščamo v prekmursko narečje panonske narečne skupine, diahrono pa v panonsko narečno ploskev vzhodne slovenščine (po Šekli 2018: 345; Rigler 1963). Govor kraja Potrna – Laafeld za posamezne glasove izkazuje dvojnična refleksa, tj. prekmurski in prleški. Obravnavani govori na podlagi nekaterih konzonantnih pojavov izkazujejo lastnosti, ki so značilni za slovenskogoriško in/ali prleško narečje, ne pa tudi za prekmursko, vendar pa so številni evidentirani pojavi s področja konzonantizma skupni širšemu panonskemu prostoru.

Narečna kompetenca govorcev v obravnavanih krajih je pri posameznikih zelo različna – najbolje je ohranjena pri informatorjih iz krajev Žetinci – Sieldorf, Dedonci – Dedenitz in Gorica – Goritz bei Radkersburg, precej slabše pa pri informantih v krajih Zenkovci – Zelting in Potrna – Laafeld.

8 VPRAŠALNICA

Hiša	Družina		Človek
hiša	mati	telo	prsi
opeka	dete	zdrav	kri
dveri	sin	bolan	žila
kljuka	sin Red	pljuča	oko
ključ	sin Imn	kašelj	uho
zid	sin Rmn	brisača	gluh
zidar	brat	srce	grlo
streha	brat Red	čela	poppek
steber	brat Imn	čelo Oed	mehur
na tleh	brat Rmn	glava	gleženj
luknja	pri bratih Med	roka	vidim
ozek	sestra	z roko	sedeti
prah	mož	mozolj	videl
blazina	žena	prst	pišem
postelja	zet	palec	imel
sanje	ženska	zob	vzel
ognjišče	sosed	ustnica	dal
peč	soseda	jezik	klepal
drva	kmet	laket	klečal
žlica	kmet Red	noht	srečal
nož	kralj	las	predla
predpasnik		las Red	jedla
kovač		las Imn	ljudje
vas		las Rmn	bel
cesta		nos	lep
pri mestih		koža	ime
kolo		koleno	jaz
krog			
zavora			
zvon			
luč			
vt			

	Rastline		Živali	
	zemlja	jagoda	golob	volk
	voda	češnja	pri golobih	rep
	studenec	koščica	pes	rep Red
	smreka	hruška	pes Rmn	pajek
	jelka	breskev	svinja	muha
	jelša	jablana	zajklja	komar
	veja	jabolko	žrebe	bolha
	les	jabolčnica	bik	uš
	list	lipa	krava	čebela
	detelja	njiva	krava Imn	čebela Rmn
	zelje	lan	krava Rmn	med
	repa	proso	mleko	ptič
	buča	žito	cediti	perje
	koren	kruh	poln	gnezdo
	korenje	kruha Red	koza	žolna
	travnik	grmovje	ovca	črv
	seno	lešnik	volna	gosenica
	krma	skorja	konj	riba
	kosec	sončnica	konj Red	žaba
	sušiti	seme	s konjem Oed	kača
	otava	lupina	kopito	pastir
	goba	grah	lisica	
	Orodje	Števniki	Obleka	Ostalo
	kosa	pet	klobuk	nebesa
	vođir	šest	čevelj (škorenj)	most
	cep	osem		pot
	kleščce	sedem		steza
	burklje	devet		meso
	koš	deset		paper
	metla			čoln
	dleto			sreča
	črepinja			maša
				polnočnica

KRAJŠAVE IN KRATICE

D = dajalnik; **Ded.** = Dedonci – Dedenitz; **del -l** = deležnik na -l; **dv** = dvojina; **ed** = ednina; **Gor.** = Gorica – Goritz bei Radkersburg; **I** = imenovalnik; **issln.** = izhodiščni splošnoslovenski; **JV** = jugovzhodni; **m** = moški spol; **mn** = množina; **O** = orodnik; **pan.** = panonski; **prekm.** = prekmurski; **prid** = pridevnik; **prim.** = primerjaj; **prisl.** = prislov; **prl.** = prleško; **Pot.** = Potna – Laafeld, **R** = rodilnik; **SLA** = *Slovenski lingvistični atlas*; **sIngor.** = slovenskogoriško, **T** = tožilnik; **T000** = točka; **vsIngor.** = vzhodnoslovenskogoriško, **Zen.** = Zenkovci – Zeltling, **Ž** = ženski spol; **Žet.** = Žetinci – Sieldorf; **1** = 1. oseba; **2** = 2. oseba; **3** = 3. oseba

VIRI IN LITERATURA

- Gostenčnik – Kenda-Jež – Kumin Horvat 2022** = Januška Gostenčnik – Karmen Kenda-Jež – Mojca Kumin Horvat, Ogrožena narečja v slovenskem jezikovnem prostoru, *Jezikoslovni zapiski* 28.2 (2022), 75–87.
- Haberl-Zemljič 2012** = Andrea Haberl-Zemljič, *Pustiti jezik v vasi: ohranjanje in opuščanje slovenskega jezika v Radgonskem kotu*, Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja – Tišina: Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija, 2012.
- Koletnik 1999** = Mihaela Koletnik, Fonološki opis voličinskega in črešnjevke govora, *Slavistična revija* 47.1 (1999), 69–88.
- Koletnik 2001** = Mihaela Koletnik, *Slovenskogoriško narečje*, Maribor: Slavistično društvo, 2001.
- Križman 1989** = Mirko Križman, *Jezik kot socialni in nacionalni pojav: primerjalno z jezikovnimi odnosi v Radgonskem kotu*, Maribor: Pedagoška fakulteta, 1989.
- Križman 1997a** = Mirko Križman, *Jezikovna razmerja: jezik pragmatike in estetike v obmejnih predelih ob Muri*, Maribor: Slavistično društvo, 1997.
- Križman 1997b** = Mirko Križman, Interferiran jezik kot identiteta neke manjšine, *Traditiones: zbornik Inštituta za slovensko narodopisje* 26 (1997), 145–162.
- Križman 2006** = Mirko Križman, O narečni podobi in dvojezičnosti pri ljudeh v Radgonskem kotu, v: *Jezikovna predanost: akademiku prof. dr. Jožetu Toporišiču ob 80-letnici*, Maribor: Slavistično društvo – Ljubljana: SAZU, 2006, 406–422.
- Križman 2007** = Mirko Križman, Značilno besedje Radgonskega kota, v: *Besedje slovenskega jezika*, Maribor: Slavistično društvo, 2007, 251–260.
- Križman 2008** = Mirko Križman, Jezikovni pojavi med Cankovo in Radgono: Radgonski kot s prekmurskim, slovenjegoriškim-prleškim in južnobavarskim narečjem ter interferencami, v: *Življenje in delo Jožefa Borovnjaka*, Maribor: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, 2008, 285–293.
- Kumin Horvat 2022** = Mojca Kumin Horvat, Fonološki opis govora kraja Žetinci – Sieldorf (SLA T414), *Jezikoslovni zapiski* 28.2 (2022), 151–168.
- Logar 1981** = Tine Logar, Izhodiščni splošnoslovenski fonološki sistem, *Fonološki opisi srpskohrvatskih/hrvatskosrpskih, slovenačkih i makedonskih govora obuhvaćenih opšteslovenskim lingvističkim atlasom*, Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 1981, 29–33.
- Logar – Rigler 1983** = Tine Logar – Jakob Rigler, *Karta slovenskih narečij*, Ljubljana: Univerzum, 1983.
- Muhič 1979** = Danica Muhič, *Veržej*, 1979 [T371, zapis po vprašalnici za Slovenski lingvistični atlas, rokopis; hrani Oddelek za dialektologijo Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU].
- Pavel 2013** = Avgust Pavel, *Prekmurska slovenska slovnica = Vend nyelvtan*, prev. Marija Bajzek Lukač, Maribor: Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, 2013.
- Ramovš 1924** = Fran Ramovš, *Historična gramatika slovenskega jezika II: konzonantizem*, Ljubljana: Učiteljska tiskarna, 1924.
- Rigler 1963** = Jakob Rigler, Pregled osnovnih razvojnih etap v slovenskem vokalizmu, *Slavistična revija* 14.1–4 (1963), 25–78.

- SLA 2** = Jožica Škofic idr., *Slovenski lingvistični atlas 2: kmetija 1: atlas*, ur. Jožica Škofic – Mojca Horvat – Karmen Kenda-Jež, 2: *komentarji*, ur. Jožica Škofic – Matej Šekli, Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2016 (Jezikovni atlas).
- Slavič 1921** = Matija Slavič, *Prekmurje*, Ljubljana: Slovenska krščansko-socialna zveza, 1921.
- Šekli 2018** = Matej Šekli, *Tipologija lingvogenез slovenskih jezikov*, Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2018.
- Vrečič 1959** = Mira Vrečič, *Črešnjevci*, 1959 [T368, zapis po vprašalnici za Slovenski lingvistični atlas, rokopis; hrani Oddelek za dialektologijo Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU].
- Zorko 1988** = Zinka Lebar, *Žetinci – Sicheldorf*, 1988 [T414, zapis po vprašalnici za Slovenski lingvistični atlas, rokopis; hrani Oddelek za dialektologijo Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU].
- Zorko 1989** = Zinka Zorko, Govor vasi Žetinci (Sicheldorf) v avstrijskem Radgonskem kotu, *Slavistična revija* 37.1–3 (1989), 241–251.
- Zorko 1994** = Zinka Zorko, Rezultati dialektoloških raziskav v Žetincih (Sicheldorf), v: *Slovenci v avstrijski zvezni deželi Štajerski*, ur. Boris Jesih, Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 1994, 106–112.
- Zorko 2008** = Zinka Zorko, Prekmursko ravensko podnarečje na Cankovi, v: *Življenje in delo Jožefa Borovnjaka*, Maribor: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, 2008, 257–269.
- Zorko 2009** = Zinka Zorko, Narečna podoba pri štajerskih Slovencih v Avstriji, *Narečjeslovne razprave o koroških, štajerskih in panonskih govorih*, Maribor: Filozofska fakulteta, Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2009, 209–216.
- Zver 2023** = Nina Zver, Jezik pisca Gormerkanske knjige, v: *Gormerkanska knjiga 1842–1882: kmečka gospodarska knjiga iz Potrne – Laafeld*, Bad Radkersburg: Kulturno društvo Člen 7 za avstrijsko Štajersko – Pavlova hiša, 2023, 94–135.

SUMMARY

The Slovenian Prekmurje Dialect in the Bad Radkersburg Corner in Austria

This article discusses new dialect material collected in five villages of the Bad Radkersburg Corner in Austria (Sicheldorf, Dedenitz, Goritz bei Radkersburg, Zelting, and Laafeld). It analyzes the accentual and phonological characteristics of the local dialects studied, which it also compares to the reference points of the Prekmurje, Slovenian Hills (Sln. Slovenske gorice), and Prelekija dialects. Slovenian local dialects in the Bad Radkersburg Corner in Austria are synchronically classified under the Prekmurje dialect of the Pannonian dialect group and diachronically under the Pannonian dialect base of eastern Slovenian. Specific phonemes in the Laafeld microdialect have double (i.e., Prekmurje and Prelekija dialect) reflexes. In terms of certain consonant features, the local dialects studied contain elements typical of the Slovenian Hills and/or Prelekija dialects, but not the Prekmurje dialect, even though many consonant features documented are common to the broader Pannonian region. Field research and new material have confirmed that Slovenian local dialects are still used in that area today, thereby rejecting the longstanding belief, attested especially in Austrian literature (cf. Križman 1997b: 146), that there are no longer any Slovenian speakers in the area. This finding also agrees with the results of sociolinguistic and dialectology studies (Križman 1989, 1997, 2006, 2007, 2008; Haberl-Zemljič 2012; Zorko 1989, 1994, 2009), which have nonetheless confirmed the continued existence of dialect Slovenian in this region. Based on the new material, the dialect landscape of the entire area studied was presented, in which, in addition to the hitherto most thoroughly researched local dialect of Sicheldorf, varied material relevant for research was also obtained for outlining the main defining characteristics of the other four villages in the Bad Radkersburg Corner.